

“Davos Dünya İqtisadi Forumu strateji platforma hesab olunur”

Davos İqtisadi Forumu strateji dialoq platformasıdır və Azərbaycan realılıqlarının dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynayır - Davos Dünya İqtisadi Forumu qlobal və regional səviyyədə dönyanın başlıca siyasi, sosial və iqtisadi problemlərinin müzakirəsinin aparılması üçün strateji platforma hesab olunur. Bunun əsas səbəbi iqtisadi və siyasi sahədə fəaliyyət göstərən nüfuzlu beynəlxalq və regional səviyyəli təşkilatların rəhbərləri ilə interaktiv dialoqların və qeyri-rəsmi danışıqlar üçün əlverişli mühitin təşkil olunmasıdır". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoglu deyib.

Millət vəkilinin sözlerine görə, Forum coxsaylı mövzular üzrə sessiyalarından ibarət olur və bu sessiyaların əksəriyyəti geniş miqyasda izlenilməsi üçün müxtəlif transmilli media qurumları tərəfindən birbaşa nümayiş etdirilir: "Forum müddətində transmilli korporasiyaların rəhbərləri ilə dialoqların qurulması və müxtəlif ölkələrin hökumət nümayəndələri ilə əkitərəfli görüşlərin keçirilməsi üçün əlverişli imkanlar yaradılır. İşveçrənin Davos şəhərində keçirilən 49-cu Davos Dünya İqtisadi Forumu dönyanın diqqət mərkəzində oldu. Dönyanın 100-dən çox ölkəsinin dövlət və hökumət rəhbərlərinin dəvət olunduğu beynəlxalq tədbirdə 1000-dən artıq qlobal şirkətin rəhbər şəxsləri, beynəlxalq qurumların və qeyri-hökumət təşkilatlarının temsilcileri, aparıcı media şirkətlərinin nümayəndələri də iştirak ediblər. "Qloballaşma 4.0: 4-cü Sənaye İnqilabı dövründə yeni arxitekturanın yaradılması" devizi altında keçirilən builki Forumda qloballaşan müasir dönyanın əsas problemləri müzakirə predmetinə çevrilib. İqtisadi xarakter daşımamasına baxmayaraq, Davos Forumu dünya siyasetinə, beynəlxalq münasibətləre ciddi təsire malikdir. Forum dönyanın iqtisadi mənzərəsinin şəkilləndirilməsində önemli rol oynayır. Burada irəli sürürlən yeni fikirlər, təkliflər qlobal iqtisadiyyata yeni istiqamətlər verir.

Davos Forumu, eyni zamanda, iqtisadi güc mərkəzlərinin bir-biri ilə dialoqu və dönya ictimaiyyətinə hesabat xarakteri daşıyır. Qlobal iqtisadi böhranın, milyonlarla insanın yaşayışına, ayrı-ayrı dövlətlərin iqtisadiyyatına təsir edən siyasi münaqişələrin davam etdiyi, ərzaq çatışmazlığı probleminin mövcud olduğu indiki dövrde siyasi liderləri, iş adamlarını, vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının rəhbərlərini bir araya toplayan Davos Forumu, şübhəsiz ki, bir çox məsələlərin müzakirəsinə və vacib qərarların qəbuluna əlverişli mühit yaradır. Düşünürük ki, 49-cu Davos Dünya İqtisadi Forumunun nəticələri dönya iqtisadiyyatında müsbət meyillərin artması, milli dövlətlər arasında əkitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin inkişafı, eyni zamanda, yeni əməkdaşlıq platformalarının formalasdırılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olacaq. Azərbaycanın Dünya İqtisadi Forumunda uğurla təmsil olunması ölkəmizin dönya iqtisadiyyatına integrasiyası, beynəlxalq iqtisadi və siyasi əlaqələrinin genişləndirilməsi baxımından xüsusi önem kəsb edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forumda müxtəlif televiziya kanallarına müsahibəsi və müzakirələrdə çıxışı zamanı həm ölkəmiz, həm də region və dönya üçün müstəsna əhəmiyyətə malik olan çox mühüm məsələlərlə bağlı fikirlər söyləyib, eyni zamanda, Azərbaycanın iqtisadi inkişafı, beynəlxalq nüfuzu və ölkəmizdə həyata keçiril-

lən siyasi, iqtisadi islahatların əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb. Prezident İlham Əliyevin Davosda transmilli şirkətlərin təsisçiləri və sədrleri ilə bir sıra mühüm görüşlər keçirməsi də Azərbaycanın əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı kontekstində böyük əhəmiyyətə malikdir. Şübəsiz ki, bütün bunlar Forum iştirakçılarında Azərbaycan iqtisadiyyatı və ölkəmizin iqtisadi siyaseti barədə real təsəvvür yaratmaqla əməkdaşlıq üçün yeni perspektivlərin açılacağından xəbər verir. Prezident İlham Əliyevin xeyli sayıda görüşlər keçirməsi dönyanın ölkəmizə olan diqqətinin göstəricisidir və yeni tərəfdəşliqlərin əsasının qoyulmasına zəmin yaradır. Əvvələ qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunda iştirakı və orada söylədiyi fikirlər böyük maraq doğurur. Mütəxəssislər Azərbaycanın dövlət başçısının təhlillərinə və irəli sürdüyü fikirlərə ciddi diqqət yetirirlər, dövlət başçısının səsləndirdiyi fikirlər beynəlxalq mətbuatın diqqət mərkəzində olur. Prezident İlham Əliyevin builki Forumda səsləndirdiyi fikirlər də olduqca böyük diqqət və marağa səbəb olub.

Dövlətimizin başçısı yanvarın 22-de Davosda Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: Çinin trilyon dollarlıq baxış" mövzusunda keçirilən sessiyada regional və qlobal xarakterli məsələlərə diqqət yetirdi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dehəlizlərinin üzvü olan yeganə ölkədir. Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, bunun üçün dəmir yolu sistemlərimizin müasirləşdirilməsi, Xəzərin sahilində 25 milyon tona qədər yük daşıməq gücündə olan ən böyük dəniz limanının tikintisi, Avropa və Asiya arasında çatışmayan bağantwortının yaradılması ilə bizi Türkiyə və Avropa ilə birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun inşası yollarımızdan istifadə etmək istəyenlərə yaxşı şərait yaradır. Əlbəttə, Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyi respublikamızın ister Şərqi-Qərb, isterse də Şimal-Cənub dehəlizlərində vacib rol oynamasını şərtləndirir. Azərbaycan hem daxili ictimai-siyasi sabitlik amilinə və iqtisadi potensialına, hem də quru və su sərhədlərinə malik olmasına görə beynəlxalq tranzit daşımaları üçün kifayət qədər cəlbədici məkandır. Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dehəlizlərinin kəsişməsində yerləşən, əlverişli coğrafi mövqeyə malik Azərbaycan nəqliyyat xidmətlərini daim inkişaf etdirir, müasir infrastrukturlar qurur, daşımaların idarə olunması mexanizmini tekmilləşdirir və beynəlxalq nəqliyyat sisteminə integrasiyanı genişləndirir. Hem Şərqi-Qərb, hem Şimal-Cənub nəqliyyat dehəlizləri ölkəmizdən keçir. O da qeyd edilməlidir ki, ölkəmizdə avtomobil və dəmir yollarının, beynəlxalq hava və dəniz limanlarının inkişafına çox böyük investisiyalar qoyulur. Bütün bunların hamısı geleceye hesablanan və perspektivdə Azərbaycandan daha çox tranzit yüklerin keçməsi üçün atılan strateji əhəmiyyəti addimlardır. Ölkəmiz tərəfindən logistika və ticarətin inkişafı istiqamətində görülen işlər, Azərbaycanın tranzit potensialının daha da artırılması ilə bağlı

həyata keçirilən dövlət siyaseti və qlobal miqyaslı təşəbbüsler ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafına mühüm töhfələr verir. Bütün bunlar Azərbaycana böyük siyasi və iqtisadi dividendlər getirir, ölkəmizin dünyada və regionda mövqeyini daha da möhkəmləndirir.

Azərbaycanın xarici siyasetinin ən mühüm strateji prioriteti Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllidir. Bunun üçün Azərbaycan ötən illər ərzində mühüm, dərin strateji diplomatiya siyaseti həyata keçirmekle, ilk növbədə, problemin həlli ilə bağlı yeni şərtlər formalaşdırmağa nail olub. Bu şərtlərin formalaşdırılması mühüm strateji istiqamətlər üzrə müəyyən edilmiş ardıcıl və məqsədyönlü siyaset sayesində mümkün olub. İlk növbədə, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın nüfuzunun artırılması, regional və beynəlxalq təşkilatlarla ölkəmizin berabər həquqlu tərəfdəşliyə nail olması, ikincisi isə, regionda ermənilərlə ənənəvi əlaqələri olan və daha çox Ermənistən tərəfdəsi kimi təninan ölkələri öz tərəfdəşliyinə çevirməsi siyaseti həyata keçirilib. Eyni zamanda, Azərbaycan regional əməkdaşlığı principial mövqə olaraq müəyyənləşdirməklə tərəfdəş ölkələrin milli maraqlarını da öz milli maraqları ilə uzlaşdırmağı bacarıb. Hazırda Ermənistən həm regionda, həm də beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın nüfuzu qarşısında künca sixşdırılmış vəziyyətə düşüb, ənənəvi müttefiqlərinin də itirib. Azərbaycan Prezidentinin də dediyi kimi, Azərbaycan işğalçı Ermənistənə qarşı təcrid siyasetini uğurla davam etdirib və işğal faktı davam etdikcə həmin siyaseti davam etdirəcəyik. Yeni reallıq və Ermənistən bu cür künca sixşdırılması onun öz ənənəvi müttefiqləri ilə münasibətlərinin korlanmasına gətirib çıxarıb ki, ötən ilin aprelində başlayıb dekabr ayında sona çatan hadisələrde biz bir daha bunun şahidi olduk. Ona görə de Azərbaycan 2019-cu ilə yeni yaratdığı geosiyasi reallıqlarla qədəm qoyub. Bu reallıqlar ölkəmizin lehinədir və Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ probleminin həlliində yeni perspektivlər yaradır. Elə Prezident İlham Əliyevin Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brendenin təşəbbüsü ilə Ermənistənə baş naziri ilə görüşməsini də bu perspektivlər kontekstində qiymətləndirmək lazımdır. Artıq qeyri-rəsmi formatda bele görüş Sankt-Peterburq və Düşənbədə baş tutub. Davos görüşü isə bir qədər daha forqlı formada vasitəçilərin iştirakı olmadan baş tutdu. Bu, özlüyündə müsbət hal olmaqla ilk dəfədir ki, baş verir.

Məsələ ondadır ki, 2019-cu ildə problemin həlli istiqamətində danışıqlara yeni impulsların daxil olacağı barədə Prezident İlham Əliyev fikirlər səsləndirmişdi. 2019-cu ildə həmsədrlerin iştirakı ilə xarici işlər nazirlerinin görüşməsi, bu görüşün 4 saat davam etməsi və bundan sonra BMT Baş katibi və Avropa İttifaqının bəyanatla çıxış edərək danışıqları müsbət qiymətləndirməsi özlüyündə yeni dinamikadır və müəyyən ümidi yaradır. Nəzərə almaq lazımdır ki, hazırda Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi reallıq problemin həllini zəruri edir və bu, Ermənistəndə dərək edilən reallığa çevrilməkdir. Ona görə də əgər fövqələdə bir hadisə baş verməsə, 2019-cu ildə Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiqamətində intensiv və nəticəyə yönelik danışıqlar prosesinin davam etdiriləcəyini müşahidə edə bilərik. Azərbaycanın principial mövqeyi qəbul edilir və danışıqlar prosesi yalnız və yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, sərhəd toxunulmazlığı çərçivəsində aparılır".

Ceyhun Rasimoğlu